Ödeme Bayisine Ceza Faturası

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi İstanbul BAM 13. Hukuk Dairesi	02.07.2026	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2023/2038	2026/1340	HMK 222, HMK 128, TBK 179, TBK 182, İİK 67

ÖZET

Ödeme kuruluşu, fatura bayisinin 50.000 TL avansını toplu ödeme iddiasıyla kestiği 120.000 TL ceza faturasına mahsup etti. Daire, faturanın tek başına alacağı ispatlamadığını, ihlal ispatlanmadan ceza tahakkuk ettirilemeyeceğini belirterek 49.796 TL iadeye ilişkin kararı yerinde buldu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/odeme-kurulusu-temsilcisi-avans-ceza-faturasi-bam-2026-1340/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

İSTANBUL

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

13. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO: 2023/2038 Esas

KARAR NO : 2026/1340 Karar

TÜRKMİLLETİADINA

BÖLGEADLİYEMAHKEMESİKARARI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ: İSTANBUL 19. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

NUMARASI : 2022/231 Esas- 2023/378 Karar

TARİH: 30/05/2023

DAVA: İtirazın İptali (Acentelik Sözleşmesinden Kaynaklanan)

KARAR TARİHİ: 02/07/2026

İlk derece Mahkemesinde yapılan inceleme sonucunda verilen karara karşı istinaf kanun yoluna başvurulmuş olmakla dava dosyası incelendi:

DAVA: Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davalı yan ile müvekkili şirket arasındaki 07.09.2020 tarihli ticari temsilcilik sözleşmesine göre müvekkilinin, davalı ... A.Ş.'nin bayiliğini yaptığını ve fatura ödeme hizmeti verdiğini, bu kapsamda davalıya dönemsel olarak fatura ödeme işlemlerinde kullanılmak üzere bakiye gönderdiğini ve müşterilerin fatura ödemelerinin bu bakiyeden düşülerek gerçekleştirildiğini, cari hesap karşılığı davalıya 18.03.2021 tarihinde 50.000 TL gönderdiğini, davacı 50.000 TL'yi gönderdikten sonra davalı ödeme kuruluşunun haksız şekilde bakiyeye el koyduğunu ve davacı müvekkiline bu durumu 08.04.2022 tarihli ihtarname ile bildirdiğini, ihtarnamede davacı müvekkilinin 100 adet şüpheli işlem yaptığını tespit ettiklerini, iddia ettikleri 100 adet şüpheli işleme dayanarak 100.000,00 TL ceza tahakkuk ettirdiklerini ve bunun yanında 20.000 TL de cezai şart olmak üzere toplamda müvekkili aleyhine 120.000 TL ceza tahakkuk ettirdiklerini ve bahsi geçen cezalar sebebiyle müvekkilinin cari hesabında bulunan 50.605,09 TL'ye cezaya mahsuben haksız ve hukuka aykırı olarak el koyduklarını belirttiklerini, kalan kısmı ise müvekkiline fatura keserek talep ettiklerini, bunun üzerine davalının bu keyfi ve hukuka aykırı eylem ve işlemleri üzerine müvekkilince davalı ödeme kuruluşuna 19.04.2021 tarihinde Kadıköy 18. Noterliği vasıtasıyla ihtarname gönderildiğini ve ihtarnamede haksız ve hukuka aykırı olarak el koymuş oldukları 50.605,09 TL'nin iadesinin istendiğini ve de haksız ve mesnetsiz olarak düzenlemiş oldukları faturaya itiraz edildiğini, davalı ödeme kuruluşunun, haksız menfaat elde etme çabası sonucunda müvekkilinin 50.605,09 TL'sine haksız ve hukuka aykırı olarak el koyduğunu ve sebepsiz zenginleştiğini, ihtarnamede bahsi geçen 100 adet şüpheli işlemlerin hangileri olduğu, bu 100 adet şüpheli işlemin neden şüpheli işlem olduğunun belirtilmediğini ve ceza tahakkuk ettirilmeden önce de müvekkilinin hiçbir şekilde konu ile ilgili savunmasının alınmadığını, haksız ve mesnetsiz olarak el konulan paranın tahsili için İstanbul 18. İcra Müdürlüğü'nün ... Esas sayılı dosyasından icra takibi başlatıldığını ve davalı borçlunun ödeme emrine itiraz ettiğini beyanla itirazın iptaline, takibin devamına, davalı aleyhine icra inkar tazminatına hükmedilmesine ve yargılama giderleri ile vekalet ücretinin davalıya yükletilmesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

CEVAP: Davalı taraf usulüne uygun tebligata rağmen davaya cevap vermemiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİNİN KARARININ ÖZETİ: Mahkemece; tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde, davacı ile davalı arasında 07/09/2020 tarihli temsilcilik sözleşmesi başlıklı sözleşmenin düzenlendiği, sözleşme konusunun davalı tarafından davacıya verilecek temsilci yetkisiyle müşterilere fatura ödeme hizmeti verilmesine ilişkin olduğu, davacı vekili tarafından sunulan dava dilekçesinde taraflar arasında düzenlenen sözleşme kapsamında davacının dönemsel olarak fatura ödemelerinde kullanılmak üzere davalıya bakiye para gönderdiğinin, müşterilerin fatura ödemelerinin bakiyeden düşülerek gerçekleştirildiğinin, bu nedenle davacı tarafından davalıya 18/03/2021 tarihinde bakiye para olarak 50.000 TL gönderdiğinin, davalı

tarafından sözleşmenin haksız olarak feshedildiğinin, davalı tarafından sözleşmenin haksız olarak feshedilmesiyle bakiye alacağın iade edilmediğinin iddia edildiği, davalı tarafça yasal süresi içerisinde cevap dilekçesi sunulmadığı, alınan ilk bilirkişi raporuna karşı davalı vekili tarafından sunulan 16/12/2022 tarihli beyan ve itiraz dilekçesinde, taraflar arasındaki sözleşme ilişkisinin kabul edildiği, davacının sözleşmeye aykırı olarak toplu fatura ödemesi yaptığının, sözleşme dışı internet sitesinden ödemeler yapıldığının tespit edildiğinin, tespit edilen bu işlemler nedeniyle sözleşmenin davacıya gönderilen 08/04/2021 tarihli ihtarname ile feshedildiğinin, davacının sözleşmeye aykırı işlemleri ve sözleşmenin haklı nedenle feshedilmesi neticesinde davalının sözleşme kapsamında 120.000 TL cezai şart talep edebileceğinin, bu cezai şart kapsamında davalının bakiye alacağının bulunduğunun iddia edildiği, taraflar arasındaki sözleşme kapsamında dava dilekçesinde belirtildiği üzere 18/03/2021 tarihinde bakiye para olarak davacı tarafından davalıya 50.000 TL gönderildiği, bu hususta taraflar arasında uyuşmazlık bulunmadığı, tarafların ticari defterlerinin incelenerek bilirkişi raporu alınmasına karar verildiği, davacı tarafın ticari defterlerinde davalıya gönderilen 50.000 TL'nin kayıtlı olmadığı, davalı tarafın ticari defterleri incelendiğinde davalının davacı ile ilgili cari hesaplarını 120.01 ve 340.01 hesap kodlarıyla iki farklı hesapta tuttuğu, 120.01 numaralı hesapta cezai şart yönünden düzenlenen faturanın kayıtlı olduğu ve davalının, davacıdan 120.000 TL alacağı olduğunun kayıtlı olduğu, 340.01 hesapta davacı tarafından gönderilen 50.000 TL'nin kayıtlı olduğu ve davacının davalıdan 49.796 TL alacaklı olduğunun kayıtlı olduğu, davalı tarafından yasal süresi içerisinde cevap dilekçesi ve delilleri sunulmadığından davacının sözleşmeye aykırı işlemler yaptığı, sözleşmenin haklı nedenle feshedildiği ve davalının davacıdan cezai şart alacağı bulunduğu yönündeki iddia ve savunmaların yeterli delillerle ispat edilemediği, bu hususlar ispat edilememekle sözleşme davalı tarafından feshedilmiş olmakla bakiye alacak olarak tespit edilen 49.796 TL'nin davacı tarafından talep edilebileceği, davacı tarafından bakiye alacağın Kadıköy 18. Noterliğinin 19/04/2021 tarih ... yevmiye numaralı ihtarnamesiyle talep edildiği ve davalının temerrüte düşürüldüğü ve takip tarihine kadar işlemiş faiz talep edilebileceği gerekçesi ile davanın kısmen kabulüne ve davacı lehine icra inkar tazminatına karar verilmiş ve karara karşı davalı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

DAVALI VEKİLİNCE İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF SEBEPLERİ; İlk derece mahkemesi tarafından yargılamanın usule aykırı yürütüldüğü ve hatalı karar verildiği, taraflar arasında imzalanan Temsilcilik Sözleşmesinin 29. maddesi ile aralarındaki uyuşmazlıkların çözümünde müvekkilinin kayıtlarının esas alınacağı ve kesin delil sayılacağının kabul edildiği, davacının ticari defterlerinde müvekkiline gönderilen 50.000 TL'nin kayıtlı olmadığı, ayrıca davacının defterlerinin kapanış tasdikini de yaptırmadığı, bu sebeple müvekkilinin defterlerindeki tüm kayıtların birlikte değerlendirilerek delil olarak kabul edilmesi gerektiği ve bu halde müvekkilinin davacıdan alacaklı olduğu, müvekkilinin defterlerinde davacı adına tuttuğu iki hesaptan biri dikkate alınırken, 120.000 TL alacak kaydının bulunduğu hesabın nazara alınmamasının usule aykırı olduğu, bilirkişi raporunda müvekkili tarafından davacı adına düzenlenen ceza faturası yokmuş gibi rapor düzenlendiği, taraflar arasında sözleşme bulunduğu ve davacının bu sözleşmeye aykırı hareket ettiği, bu nedenle cezai şart alacağının bulunduğu, davacının eylemlerinin taraflarınca şüpheli işlem olarak nitelendirilmediği ancak bilirkişi tarafından bu şekilde bir inceleme ve yorum yapıldığı,

müvekkilinin sözleşmeyi feshettiği ve sözleşme uyarınca alacaklı olduğu, bu sebeplerle kararın kaldırılarak davanın reddine karar verilmesi gerektiğine ilişkindir.

İSTİNAF SEBEPLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE GEREKÇE:

HMK'nın 355. maddesine göre istinaf incelemesi; istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak ve kamu düzenine aykırılık varsa resen gözetilmek suretiyle yapılmıştır.

Dava, taraflar arasında imzalanan Temsilcilik Sözleşmesi uyarınca davacı tarafından davalıya fatura ödemelerinin yapılması için gönderilen 50.000 TL'nin, sözleşme feshedilmiş olmasına rağmen iade edilmediğinden bahisle davalıdan tahsili için başlatılan ilamsız icra takibine vaki itirazın iptali ve icra inkar tazminatı taleplerine ilişkindir.

Mahkemece, yukarıda açıklanan gerekçe ile davanın kısmen kabulüne karar verilmiş, karara karşı davalı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

Tek başına fatura düzenlenmesi alacağın ispatı için yeterli değildir. Fatura içeriği malın teslim edildiğinin/hizmetin verildiğinin, düzenleyen tarafça ispat edilmesi gerekir. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 222. maddesi uyarınca ticari defterlerin, ticari davalarda delil olarak kabul edilebilmesi için, kanuna göre eksiksiz ve usulüne uygun olarak tutulmuş, açılış ve kapanış onayları yaptırılmış ve defter kayıtlarının birbirini doğrulamış olması ile diğer tarafın aynı şartlara uygun olarak tutulmuş ticari defterlerindeki kayıtların bunlara aykırı olmaması, diğer tarafın ticari defterlerini ibraz etmemesi (Ek cümle: 22/7/2020-7251/23 md.) veya defter kayıtlarının aksinin senet veya diğer kesin delillerle ispatlanmamış olması gerekir.

Somut olayda; taraflar arasında 07/09/2020 tarihli Temsilcilik Sözleşmesi'nin imzalandığı ve bu sözleşme ile davacının, davalının temsilcisi olarak anlaşmalı banka ve ödeme kuruluşlarının karar, tebliğ ve talimatları doğrultusunda, sözleşme şartlarına uygun olarak belirtilen sistemler üzerinden ödeme hizmeti işlemlerini gerçekleştirme konusunda yetkilendirildiği, taraflar arasındaki ticari ilişkinin bu sözleşme kapsamında yürütüldüğü, sözleşmenin 7.7. maddesinde; ".. Temsilci, ... tarafından belirtilen sistem ve donanımlar dışında başka hiçbir sistem, program ve donanım üzerinden ödeme hizmeti işlemi yapmayacağını, sistem dışı manuel kayıt yapmayacağını ve ödeme işlemini gerçekleştirmek için anlaşmalı banka dahil herhangi bir bankanın internet bankacılığını hiçbir şekilde kullanmayacağını, kendisine başvuran gerçek ve tüzel kişi müşterilerden/tüketicilerden veya 3. kişilerden toplu halde fatura kabul etmeyeceğini kabul ve taahhüt eder. Aksi durumda tespit edilen her bir işlem/fatura başına 1.000 TL ceza tahakkuk ettirilerek Temsilci ödeyecektir. Temsilci bu hususu peşinen gayri kabili rücu kabul eder. Ayrıca ...'nun işbu sözleşmeyi tek taraflı olarak derhal feshetme ve cezai şartı talep etme hakkı doğacak olup, temsilci bunu itirazsız olarak kabul ve beyan eder." şeklinde, "Cezai Şart" başlıklı 21. maddesi; "Temsilci, iş bu sözleşme maddelerindeki tüm şartlara tam olarak uymayı gayri kabili rücu olarak kabul, beyan ve taahhüt eder. Temsilci, iş bu sözleşmenin herhangi bir maddesini ihlal ederse ve/veya sözleşmeyi haklı bir neden olmadan feshederse ve/veya sözleşmenin ... tarafından haklı nedenle feshine sebep olursa, ...'nun doğabilecek her türlü zararı ve kar kaybını hiçbir ihtara gerek kalmadan nakden ve defaten 20.000 TL cezai şartı ...'na ödeyeceğini beyan, kabul ve taahhüt eder.... Temsilci işin kapsamı, mahiyeti ve önemine binaen bu cezai şartın fahiş

olmadığını ve tenkisini talep etmeyeceğini şimdiden kabul ve beyan eder. ... iş bu cezai şartı, Temsilcinin ... nezdindeki hak ve alacaklarından tahsil etmek hakkına sahiptir." şeklinde olduğu, sözleşmenin 22. maddesi ile davalı ...'nun rehin, bloke, takas, mahsup ve virman hakkının düzenlendiği, davacı tarafın dava dilekçesinde, davalıya fatura ödemelerinin yapılması için avans olarak 50.000 TL gönderdiğini, davalının sözleşmeyi feshettiğini ve gönderilen paraya haksız olarak el koyduğunu, kendisine haksız şekilde cezai şart faturası düzenleyerek gönderilen bedeli fatura bedelinden mahsup ettiğini iddia ettiği, davalı tarafın davaya cevap vermediği ve tüm iddiaları inkar etmiş olduğu, Mahkemece, tarafların ticari defter ve kayıtları üzerinde yaptırılan inceleme neticesinde düzenlenen bilirkişi raporunda; davacının ticari defterlerinin açılış tasdiklerinin usulünce yapıldığı ancak yevmiye defterlerinin kapanış tasdiklerinin yapılmadığı, davalının ticari defterlerinin usulüne uygun şekilde tutulduğu, davacının defterlerinde davalı adına tuttuğu hesabın borç/alacak bakiyesi vermediği, davacının, davalıya göndermiş olduğu 50.000 TL'yi defterlerine kaydetmediği, davalının ticari defterlerinde davacı adına iki ayrı hesap tuttuğu, 120.01 kodlu hesapta davalının davacıdan 120.000 TL alacaklı olduğu, bu alacağın davalı tarafından davacı adına düzenlenmiş ceza faturasından kaynaklandığı, 340.01 koldu hesapta davalının davacıya 49.796 TL borçlu olduğu, bu hesaba davacı tarafından gönderilen 50.000 TL'nin kaydedildiğinin tespit edildiği, davalı vekilinin bilirkişi raporuna itiraz dilekçesi ile davaya karşı beyanlarını sunduğu ve davacının, sözleşmeye aykırı eylemlerinin tespit edilmesi sebebiyle sözleşmenin feshedildiğini ve davacı adına usulsüz olduğu tespit edilen her bir işlem için 1.000 TL olmak üzere toplam 100.000 TL ceza bedeli ve sözleşmenin 21. maddesinde yer alan 20.000 TL tutarlı cezai şart bedeli olmak üzere toplam 120.000 TL tutarlı ceza faturası düzenlendiğini beyan ettiği, dilekçe ekinde sunulan ve davalı tarafından davacıya gönderilen 08/04/2021 tarihli Noter ihtarnamesinde; davacının faaliyet bölgesi dışında, Türkiye'nin hemen hemen her şehrinden aynı zaman dilimi içerisinde birçok toplu fatura ödemesi yaptığının, ayrıca internet üzerinden fatura ödeme işlemleri gerçekleştirdiğinin, şirkete ait ödeme sistemleri üzerinden fiktif olarak toplu fatura ödediğinin tespit edildiği, bu sebeple taraflar arasındaki sözleşmenin 23.1. maddesi uyarınca feshedildiği, sözleşmenin 21. maddesi uyarınca hakkında 20.000 TL cezai şart bedeli tahakkuk ettirildiği, sözleşmenin 7.7 ve 8.5. maddeleri uyarınca toplu fatura ödemesi fiktif işlemlerine yönelik her bir fatura için 1.000 TL olmak üzere toplam 100.000 TL ceza tahakkuk ettirildiğinin bildirildiği, davacı tarafından ihtarnameye cevap verildiği ve adına düzenlenen 120.000 TL bedelli ceza faturasının kabul edilmediği, ticari defterlerine işlenmediği, taraflar arasında, davacının avans olarak davalıya 50.000 TL gönderdiği konusunda uyuşmazlık bulunmadığı, davacının ticari defterlerinin usulüne uygun tutulmadığı ve lehine delil vasfının olmadığı, davalının ticari defterleri usulüne uygun şekilde tutulmuş olduğundan defterlerinde bulunan kayıtların dikkate alınması gerekir ise de, davalının ticari defterlerinde davacı adına iki ayrı hesabın bulunduğu ve Mahkemece, davacının göndermiş olduğu 50.000 TL'nin kayıt altına alındığı ve alacaklı olarak göründüğü hesaptaki kayıtlar esas alınarak davanın kısmen kabulüne karar verildiği, her ne kadar davalı bir diğer hesapta davacıdan 120.000 TL alacaklı görünmekte ise de, bu alacağın davacı tarafından kabul edilmeyen ceza faturasından kaynaklandığı, tek başına faturanın düzenlenmiş ve davalının defterlerine kaydedilmiş olması ile alacağın doğmayacağı, davalının, davacı temsilcisinin aralarındaki sözleşmeye aykırı davrandığını, bu nedenle sözleşmenin açıklanan maddelerince haklı sebeple feshedildiğini, davacı adına düzenlenen ceza faturasının haklı olduğunu ispata yarar

herhangi bir delil sunmadığı, sözleşmenin ilgili maddelerinde davacının her bir usulsüz faturası için 1.000 TL ceza tahakkuk ettirileceği kabul edilmiş ise de, bu düzenlemenin davalıya, tek taraflı olarak, herhangi bir dayanak ortaya koymaksızın, yalnızca davacının usulsüz işlem yaptığını beyan etmekle ceza tahakkuk ettirme hakkı vermediği, davalının sözleşmenin 21. maddesinde düzenlenen 20.000 TL cezai şart bedelini ödemesini gerektirir şekilde iş ve işlemlerde bulunduğuna dair bir ispatın olmadığı, bu sebeple davalının tek taraflı olarak düzenlendiği ceza faturası nedeniyle alacaklı kabul edilemeyeceği, dolayısıyla davalının, davacının gönderdiği avansa bloke koyamayacağı ve dayanağını ispat etmediği fatura bedelinden avansı mahsup edemeyeceği, Mahkemece davacının, davalının ticari defterlerinde alacaklı olduğu miktar yönünden davanın kısmen kabulüne karar verilmesinde bir isabetsizlik bulunmadığı anlaşılmış, davalı vekilinin aksi yöndeki istinaf sebepleri haksız bulunmuştur.

Sonuç olarak, dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere göre, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmadığı gibi kamu düzenine aykırılık da görülmediğinden, davalının istinaf başvurusunun HMK 353/1-b-1 maddesi gereğince esastan reddine dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.

HÜKÜM : Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1-Davalının istinaf başvurusunun 6100 sayılı HMK'nın 353/1-b1 maddesi gereğince ESASTAN REDDİNE,

2-Harçlar Kanunu gereğince istinaf eden tarafından yatırılan istinaf kanun yoluna başvurma harcının hazineye gelir kaydına,

3-Karar tarihi itibariyle Harçlar Kanunu gereğince alınması gereken 3.414,26 TL istinaf karar harcından istinaf eden tarafından peşin olarak yatırılan 900,00 TL harcın mahsubu ile bakiye 2.514,26 TL'nin davalıdan tahsili ile hazineye gelir kaydına,

4-İstinaf yargılama giderlerinin istinaf talep eden üzerinde bırakılmasına,

5-Artan gider avansı bulunması ve talep halinde yatıran tarafa iadesine,

6-Kararın ilk derece mahkemesince taraflara tebliğe gönderilmesine,

Dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda 02/07/2026 tarihinde HMK'nın 362/1-a maddesi gereğince kesin olarak oy birliği ile karar verildi.